

**ŞIRNAK İLİ
ULUDERE (QİLEBAN) İLÇESİ
GÜLYAZI (BUJEH) VE ORTASU
(ROBOSKİ) KÖYLÜLERİNİN
KATLEDİLMESİ İLE İLGİLİ
ARAŞTIRMA-İNCELEME
RAPORU**

(ROBOSKİ KATLIAMI RAPORU)

03 Ocak 2012

OLAY: Şırnak İli Uludere (Qileban) İlçesi Gülyazı (Bujeh) ve Ortasu (Roboski) Köylerinden Irak sınırına geçmiş ve dönmekte olan sivillerin sınırın sıfır noktasında 28.12.2011 tarihinde 21.30-22:30 sularında Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçaklarının bombardımanı sonucu meydana gelen saldırıda;17'si çocuk, tamamı erkek olmak üzere toplam 35 insanın toplu halde yaşamlarını yitirmesi, 1 kişinin yaralanması ve 2 kişinin yara almadan sağ kurtulması olayı.

AMAÇ: Bu katliam nedeni ile mağdurlar, mağdur yakınları, varsa görgü tanıkları ve resmi yetkililer ile görüşmek, araştırma ve incelemeler ile elde edilen bilgiler sonunda rapor hazırlamak, raporu ilgili ve yetkili kurum ve makamlara göndererek maddi gerçeğin açığa çıkarılmasına katkıda bulunmak, kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, faillerin bulunması ve haklarında gerekli soruşturmanın başlatılmasını talep etmek amacıyla bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYET OLUŞUMU: Olay 29.12.2011 günü sabah saat 09 civarında öğrenilir öğrenilmez, İHD ve MAZLUMDER Genel Merkezleri, yerel şubeleri ile görüşerek ön inceleme ve araştırma yapmak üzere bir heyet oluşturulmasını ve böylece oluşan I. heyet olay bölgesine 29.12.2011 günü akşam saatlerinde gitmiştir.

STÖ ve DKÖ'lerden heyet oluşumu için görüşmeler yapılmış, aynı gün İHD, MAZLUMDER, KESK, TTB, TİHV, ÇHD, Türkiye Barış Meclisi ve DİSK Genel İş'ten oluşan merkezi heyet akşam saatlerinde Diyarbakır'a ulaşmıştır.

ÖN İNCELEME VE ARAŞTIRMA YAPAN I. HEYETİN OLUŞUMU: I. Heyet MAZLUMDER Genel Başkan Yardımcısı Selahattin ÇOBAN, MAZLUMDER Diyarbakır Şube Başkanı Abdurrahim AY, MAZLUMDER Diyarbakır Şube Yöneticisi Deniz ÇAVUŞ, MAZLUMDER Diyarbakır Şube yöneticisi Nurettin BOZKURT, MAZLUMDER Hakkari Şube Başkanı Cengiz ŞEN, MAZLUMDER Hakkari Şube Yöneticisi Nihat GÜR ve MAZLUMDER Hakkari Şube Yöneticisi Çetin CAN ile

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şube Yöneticisi ve İHD MYK Üyesi Serdar ÇELEBİ, İHD MYK Üyesi Haşim USLU, İHD Siirt Şube Başkanı Vetha AYDIN, İHD Mardin Şube Başkanı Erdal KUZU, İHD Mardin Şube Yöneticisi Hüseyin CANGİR, İHD Van Şube Sekreteri Sami GÖRENDAĞ, İHD Van şube üyesi Arşad NARÇİN, İHD Hakkari Şube Sekreteri Sait ÇAĞLAYAN, İHD Hakkari Şube Saymanı Ferzende TAŞ, İHD Hakkari Şube Yöneticisi Garip GAZİOĞLU, İHD Yüksekova Temsilcisi Bedirhan ALKAN'dan oluşmuştur.

STK ve DTÖ'lerden Oluşan II. HEYET: II. Heyet İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan, MAZLUMDER Genel Başkanı A. Faruk Ünsal, MAZLUMDER GYK Üyesi Nurcan Aktay, KESK Genel Başkanı Lami Özgen, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konsey Üyeleri Osman Öztürk, Halis Yerlikaya, Zülfikar Cebe, Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Selçuk Kozagaçlı, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Hürriyet Şener, Türkiye Barış Meclisi Sekreteriyasından Selma Güngör, İmam Canpolat, DİSK Genel İş Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Çalışkan ve yazar Temel Demirel'den oluşmuştur. Heyete Diyarbakır'dan Eğitim Sen Diyarbakır Şube Başkanı Kasım Birtek, KESK Diyarbakır Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü BTS Şube Sekreteri Veysel Özhekti, BES Diyarbakır Şube Başkanı Edip Binbir, SES Diyarbakır Şube Yöneticisi Ramazan Kaval, Diyarbakır Tabip Odası Başkanı Şemsettin Koç eşlik etmişlerdir. Heyete yol boyunca Batman, Mardin, Siirt, Şırnak, Hakkari ve Van illerinden kurumlarımızın yerel şubelerinin yöneticileri ve üyeleri de katılmıştır.

HEYET GİRİŞİMLERİ: Heyetten birinci grup, 29 Aralık 2011 tarihinde saat 17.00 sularında Şırnak İli Uludere (Qileban) İlçesine varmış, Devlet Hastanesinde cenazeleri tek tek incelemiş, otopsi yeri ve şartları ile cenazelerin tutulma koşullarını incelemiş, fotoğraf çekimi yapmış ve saat 19.00'da "**önizlenim**" raporu yayınlamış, 30.12.2011 tarihinde sabah erken saatlerde otopsi işlemlerinin tamamlanmasını beklemiş, otopsi işlemlerinin ardından Gülyazı (Bujeh) Ve Ortasu (Roboski) Köylerine geçmiş, olayın meydana geldiği yerde incelemelerde bulunmuş, birçok köylü ve maktül yakınları ile görüşmüş, görgü ve beyanlarını almıştır. İnceleme ve araştırmanın büyük bir kısmı heyet üyeleri tarafından fotoğraf ve kamera çekimi ile kayıt altına alınmıştır.

MAZLUMDER Genel Merkezi, heyet çalışmalarına kolaylıklar sağlanması ve heyet görüşmeleri için 30.12.2011 tarihinde yazı ile Şırnak Valiliği, Uludere Kaymakamlığı, Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı ve Uludere İlçe Jandarma Komutanlığından randevu talep etmiştir.

Merkezi heyet 30.12.2011 günü sabah saat 04.30'da Diyarbakır'dan bir otobüs ile yola çıkmış, saat 11.00 civarında Uludere' ye ulaşmış, burada cenaze konvoyu ile Ortasu ve Gülyazı köylerine kadar konvoyla yola devam etmiş, Gülyazı Köyünde cenaze defin işlemlerinin başlangıç kısmına katılmış, zaman geçirmeden olay yerine gitmiş, olay yerine heyetin gittiğini gören askeri birliğin olay yerine (sınır hattına) helikopterlerle asker sevkıyatı yaparak heyetin olay yerine 200 metrede geri dönmesine mecbur bıraktığı, olay yerinden dönen heyet olayın görgü tanıkları ile görüşmüş, üç aileyi evlerinde ziyaret ederek taziyede bulunmuş ve olay hakkında bilgilerine başvurmuş, Ortasu köyü muhtarı ile olaydan sağ kurutulan iki kişi ve diğer köylülerle görüşmüş, akşam saat 20.00 gibi köyden ayrılmıştır.

HEYETİN OLAY YERİNE GİDİŞİ VE YAPTIĞI GÖRÜŞMELER:

Heyetten birinci grup Şırnak İli Uludere (Qileban) İlçesine 29 Aralık 2011 günü saat 17.00 sularında varmıştır. Uludere (Qileban) İlçesinin girişinden itibaren çok fazla yabancı plakalı aracın ve insanın olduğu gözlemlenmiştir. Öldürülen 35 kişi Uludere (Qileban) İlçesi devlet hastanesine, yaralı bir kişinin Şırnak Devlet hastanesine götürülmüş olduğu diğer iki sağ kurtulan kişiden birinin şokta olduğu ve konuşamadığı ve diğer kişi olan Hacı ENCÜ'nün ise konuşabildiği bilgisine ulaşılmıştır. Heyet daha sonra hastane girişinde bulunanlara geliş amaçlarını belirtmiş ve insan hakları savunucuları olarak olaydan duydukları üzüntüyü

belirterek başsağlığı dileklerini iletmiştir. Heyet, hastanenin dışında kalabalığın ihtiyaçlarının giderilmesi konusunda herhangi bir hazırlığın olmadığını, dışarıdaki insanların ayakta veya yerde oturduklarını, bir kısım insanların kendi getirdikleri yollukları yediklerini gözlemlemiştir. Heyet hastaneden içeri girdiğinde herhangi bir görevli veya muhatap bulamayıp cenaze yakınlarından cenazelerin büyük kısmının yukarıdaki katlarda bulunduğunu, otopsi işlemlerinin ise aşağı/bodrum katta yapıldığını öğrenmesi üzerine önce otopsi yerine inmiş, inişe göre merdivenin solunda hemen koridorun bir paravanla ayrıldığını ve paravanların üzerine yatak çarşafı türü şeyler atıldığını ve içeride çok kesif bir mazot kokusu olduğunu, inişe göre merdivenin sağında kalorifer kazanı bulunduğunu ve ciddi bir kirlilik olduğunu, otopside bulunan kişileri bir birinden ayırd edememe nedeni ile otopsiye giren avukatlardan bir kısım bilgiler almış ve özellikle görevlilerin çok az sayıda ve hatta adli tıp uzmanları dışında görevlinin olmadığını gözlemlemiştir. Otopsi işlemlerine aileleri temsilen Şırnak Barosundan tek bir avukatın bulunmasına izin verildiği, iki savcının işlemleri yürüttüğü, saat 18.30 itibariyle sadece 6 cenazenin otopsi işleminin tamamlandığı tespit edilmiştir.

Hastanenin kalabalık, cenazelerin gruplar halinde gelişigüzel odalarda battaniyelere sarılı halde bekletildikleri, ailelerin de cenazelerin başında beklemekte oldukları görülmüştür. Heyet giriş katında özellikle kadınların ağıt yaktığını ve feryatlarının hastaneyi inlettiğini gözlemlemiş daha sonra üst katlarda cesetleri bir bir fotoğraflamıştır.

Heyet, otopsi esnasında bekleyen ailelerden konu hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Olayda yara almadan kurtulan ve hastanede bulunan Hacı Encü ile görüşmüş ve maktullerin yakınlarıyla, köylülerle baş başa görüşmüştür. Başta hiçbir güvenlik görevlisinin bulunmadığı ancak “önizlenim” raporu yazıldığı esnada iki yarım otobüs robokop ile TOMA tabir edilen araçların hastane önüne geldiği ve polislerin tek sıra halinde inerek hastanenin avlusunun önünden araçların eşliğinde geçtiği gözlemlenmiştir.

30.12.2011 tarihinde hastaneden sabah saatlerinde ayrılan heyetin birinci grubu olayda ölen köylülerin köyüne gitmiş olayın meydana geldiği yer incelenmiştir. Köyden takriben 4-5 km uzak olduğu tahmin edilen olay yerine gitmek için sürekli kullanılan “kaçakçı” yolu diye tabir edilen yolun buzlu olduğu ancak yolun iş makineleri tarafından temizlendiği ve palet izlerinin görüldüğü, yinede çamur olduğu gözlemlenmiştir. Dağlık olduğu gözlemlenen mıntıkada halen kar mevcut olduğu ve savaş uçaklarının bombalama yaptığı yerin sınırın “sıfır” noktası olduğu yerlerde pıhtılaşmış kan izleri görülmüştür. Ölü katırlar ile parçalanmış başkaca parçalarının etrafa savrulmuş olduğu görülmüştür.

I.Heyet olay yerinde bir saatten fazla, köyde de iki saatten fazla incelemelerde bulunmuştur. Görüşmeler geniş tutulmuş, delil olabilecek her şey fotoğraflanmaya, kayıt altına alınmaya çalışılmıştır.

Heyet köyde bulunduğu süre zarfında tek bir asker ve ya güvenlik görevlisini görmemiştir. Köylülerin bulunduğu taziye yerinde, köyün içinde, giriş ve çıkışlarında hiçbir resmi veya sivil jandarma veya başkaca kamu görevlisi görmemiştir.

Merkezi heyetin genel gözlemleri şunlardır: Gülyazı Köyü’nde yapılan toplu defin alanında ve köy içinde hiçbir resmi yetkili ve güvenlik görevlisinin olmadığı, defin alanında Ortasu ve Gülyazı köylüleri ile civar bölge halkından çok büyük bir kalabalık olduğu, Diyarbakır Büyükşehir Belediye başkanı Osman Baydemir ile diğer il ve ilçe belediye başkanların olduğu, BDP Grup Başkanı Selahattin Demirtaş, BDP Grup Başkan Vekili Şırnak milletvekili Hasip Kaplan ile diğer BDP milletvekilleri, bağımsız milletvekili Ahmet Türk’ün ve CHP İstanbul milletvekili Sezgin Tanrıkulu’nun olduğu görülmüş ve kendilerine de başsağlığı dilenmiştir.

Gülyazı köyü yanında tepe yamacında büyük bir askeri birliğin olduğu, bu birlikte askeri helikopterlerin bulunduğu uzaktan gözle görülmüştür.

Gülyazı köyünün nüfusunun oldukça kalabalık olduğu ancak hala köy statüsünde tutulduğu gözlemlenmiştir.

Olay yeri ile olay yerine en yakın askeri birliğin(sınır taburu) arasında harita üzerindeki mesafenin 6,7 km olduğu görülmüştür.

Merkezi heyet Ortasu Köyünden olay yerine giderken, askeri helikopterler tarafından sınır hattına ve heyetin yol güzergahına tam teçhizatlı askeri birlik indirilmiş, ara ara heyet üzerinde helikopterli uçuş yapılarak heyet taciz edilmiştir. Merkezi heyet olay yerine 200 metre kala askerler tarafından durdurulmuş ve olay yerine gidemeyecekleri, bu bölgenin yasaklandığı kendilerine iletilmiş, Heyetin olay yerine gitmekte ısrar etmesi üzerine askeri telsizle gelen emir üzerine olay yerindeki askeri görevli heyetin zorla indirileceğini belirtmesi üzerine heyet geri dönmek zorunda kalmıştır. Ancak, heyet çıplak gözle sınır hattını ve bombalama nedeniyle kararmış tepeyi gözlemiştir.

Heyetlerimiz, aşağıda belirtilen şahıslarla yaptığı görüşmeleri olduğu gibi aktarmaktadır:

1- Olayda sağ kurtulan ve 29.12.2011 tarihinde hastanede görüştüğümüz Hacı Encü (19 yaşında) özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

“28.12.2011 günü Saat 16.00’da 40-50 kişilik bir grupta birlikte mazot ve gıda maddesi getirmek üzere yine bu sayıda katırla beraber sınırın Irak tarafına geçtik. Karakola özellikle bir bilgilendirme yapmadık ancak gidip geldiğimizi zaten biliyorlardı. Amacımız şeker ve mazot getirmektir. Hatta giderken İnsansız Hava Aracının sesini dahi duyduk ancak sürekli gidip geldiğimiz için yolumuza devam ettik. Akşam 19.00’da katırları yükleyerek yola çıktık. Saat 21.00 gibi sınıra yaklaştık. Bizim köyün yaylasına vardık, yayla tam sınırdadır. Orada önce aydınlatma fişeği ve akabinde de top-obüs atışı yapıldı. Biz yükümüzü sınırın diğer tarafında bıraktık. Hemen ardından uçaklar geldi ve bombardıman başladı, biz iki gruptuk, öndeki grup ile arkadaki grup arasında 300-400 metre mesafe vardı, ilk top atışından hemen sonra uçak geldi, askerler bizim yaylayı tuttukları için, bu tarafa geçebileceğimiz başka yol yoktu, bu nedenle gruplar sıkışarak bir araya gelmek zorunda kaldı, sonunda iki büyük grup olduk, ilk uçak bombardımanında sınırın sıfır noktasında bulunan yaklaşık 20 kişilik grup imha oldu, hemen geriye kaçmaya başladık, kayalıklar arasında kalanların üzerine bomba yağmaya başladı, benim de içinde bulunduğum grup 6 kişiydi, bu gruptan 3 kişi kurtulduk, üzerimizde günlük sivil elbiselerimiz vardı, hiç kimsede silah yoktu, olay 1 saat falan sürdü, bir iki kişi 3 katırla beraber küçük bir dereye suya girdik, bir saat bekledikten sonra bir kayalığın altına sığındık, arkadaşlarımızdan haber alamadık, saat 23.00-23.30 gibi gelen ışıklardan ve seslerden köylülerin geldiğini anladık, köylüler feryat etmeye başlayınca askerler tuttukları yerlerden çekilerek yaylayı da boşalttılar, çok uzun zamandır bu işi yapıyoruz, iki kişi evliydi, diğerleri lise ve ilköğrenim öğrencisiydi, henüz hiç kimse beni ifade vermem için çağırmadı, olaydan sonra hiç asker görmedim, kurtulan diğer 2 kişi ise Davut Encü (22 yaşında) ve Servet Encü (Şırnak Devlet Hastanesinde yaralı) dır.”

2- Olayda sağ kurtulan ve 30.12.2011 tarihinde cenazelerin defin işleminden sonra görüştüğümüz Servet ENCÜ özetle şu beyanlarda bulunmuştur.

“Bu işi (sınır ticareti) babalarımız da, dedelerimiz de yapıyordu. Biz de yaptık. Burada fabrika falan yok. Biz bu iş ile geçiniyoruz. Bu köyde bu sınırlarda herkes bu işi yapıyor.”

Olayın olduğu gece gün akşam 2-3 köyden 7-8'er kişilik olmak üzere toplam 40'a yakın kişi katırlarımızı alıp sınırı 2 km kadar geçtik. Orada Iraklılardan mazot, şeker ve gıda aldık. Haftanın ve Sinat'a da gitmedik. Geri dönerken askerler yolumuzu kestiler. Her zaman keserler. Ancak geçmemize izin verirlerdi. Bu kez izin vermediler. Bizi sınırda beklettiler. En son da üzerimize bomba yağdırdılar. Yaşları 10 ile 20 arasında değişen ve içlerinde öğrencilerin de olduğu 37 kişi 50, 60 veya 100-TL için bu işi yaparken vuruldular.

Ölenlerden Selam ENCÜ mühendislik okuyordu. Şivan 15, Orhan 10, Mehmet 11 yaşındaydı. Orada PKK'li (örgüt mensubu) kimse yoktu.

PKK 40-50 katır getirip mazotla uğraşmaz. Bizi sınırda durduran askerler bizimle hiç konuşmadılar. Olaydan sonra hiçbir askeri yetkili yardıma gelmedi. Bombalamadan sonra yaralı olan birkaç kişi yardım gelmemesi üzerine soğuktan donarak öldüler. 38 kişiden biz üç kişi sağ kaldık. Kara gömülüp saklandığım için beni görmediler.

Daha önce de askerler bizi durdururlardı. Ancak daha sonra geçmemize izin verirlerdi. Bu kez her tarafı kapatarak geçmemize izin vermediler. Bombalama başlayınca askerler arabalarına binip gittiler.

Ben sağ kalmasaydım cenazeler orada 1-2 gün daha kalabilirdi. Biz, biri sınırda diğer ikisi uzakta olmak üzere üç ayrı grup halinde idik. İzin verilmeyince yükümüzü bırakıp gitmeyi de düşündük. Bombalamadan sonra 100 m kadar yürüyüp telefonla yardım istedim. 2-3 saat sonra yardım geldi. Asker veya yetkili kimse gelmedi, sadece bizim insanımız geldi. Akşam saat 17.00'da yola çıkmıştık. 21.30'da sınıra gelmiştik. 21.40'ta da bombalama oldu. İçimizdeki çocuklar okul harçlığı için bu işi yaparlardı.

Köyümüz sınırdan 5 km uzaktadır. İlk grup sınıra yetiştiğinde askerin önlem aldığını görünce bize haber verdiler. Biz de hava soğuk olduğu için getirdiğimiz eşyaları bırakıp öyle geçmeyi düşündük. Bu sırada 4 uçak gelerek 1,5 saat boyunca bombaladı. Biz karakola da telefonla haber verdik, gelmediler. Gece saat 3 gibi biz yararlı ve ölüleri yolun yarısına kadar getirdik. Yaralıların yarısı yolda öldü. Zamanında müdahale olsaydı 2-3 kişi kurtulabilirdi. Sınırdaki askerler bizim köylü olduğumuzu ve bu işi yaptığımızı biliyorlardı. Bazen yine sınırı beklerlerdi. 1 tek yolu kapatır, diğer yolları açık bırakırlardı. Arkadaşlar sınırın askerlerce tutulduğunu haber verdiler.

Ben bombalamadan etkisiyle havaya uçtum, yere düşüp kara gömüldüm. Biz izin verildiği sürece bu işi yaparız. Bu güzergahta şimdiye kadar bir çatışma yaşanmamıştır. Şimdiye kadar biz yakalandığımızda katırlarımızı vurur, semerlerimizi ve getirdiğimizi eşyaları yakarlardı. Bu kez bizi vurdular.

İlk grup sınırdan geçemeyince bize haber verdi. Biz de olduğumuz yerde kaldık. Bu arada ilk grup geçişe bir süre sonra izin verilir ya da geçecek başka bir yer bulabiliriz düşüncesi ile beklerken 2 ayrı grup halinde bombalandık. Ayrı ayrı bombalandık.”

Olaydan sonra hiçbir güvenlik gücünün ya da ambulansın gelmediğini ve yaralı olan birkaç kişinin kan kaybından öldüğünü gördüm.”

3-Bir Başka Köylü Olay Tanığı Değil Olay Yerine İlk Gidenlerden (İsminin yazılmasını istemeyen)

Olaydan 2 gece önce Uludere yol ayrımında çatışma yaşanmıştı. Askerler sınır ticaretinden getirdiğimiz malları alıp ilçede ilgili yerlere satan arkadaşlarımıza “bu gece son, artık bu işi yapamayacaksınız” demiş.

4-Olayda yaşam hakkı ihlal edilen Ferhat ENCÜ'nün babsı:

Son 1 aydır, bu işi yaparken askeriye bize hiçbir problem çıkarmamıştı.

5-Bir başka köylü (İsminin yazılmasını istemeyen)

Şırnak'ta gece 3 gibi sağlıkçılar olay yerine ambulansla gelmeye çalışmışlar. Askerler ambulansla olay yerine gidemezsiniz deyip engellemişler. Sağlık ekiplerinin karşılaştığı köylüler olay yerine gitmedikleri için kendilerine tepki gösterince sağlık ekipleri karakola gidip olay yerine gitmek istediklerini söylemişler. Ancak karakolca, gidilmek isteniyorsa sadece patika yolun kullanılabilceği, yolun emniyetli olmadığı söylenmiş. Bu hususu bana Şırnak'ta görev yapan sağlık çalışanı bir arkadaşım söyledi.

6-Bir başka köylü (İsminin yazılmasını istemeyen)

Ben de zamanında kaçakçılık yaptım. Bizim askerlerle aramızda yazılı olmayan bir anlaşmamız vardı. Devlet, bakanlar Libya'daki yaralıları özel ambulans uçaklarla gidip getirirken veya Mavi Marmara saldırısı nedeniyle İsrail'e götürülen yaralıları uçaklarla Türkiye'ye taşıırken Şırnak'taki helikopterler kullanılarak kendi vurduğu yaralıları kurtarılabilirdi. Bazı yaralılar soğuktan donarak öldüler.

7- Olayda yaşam hakkı ihlal edilen Özcan UYSAL'ın kardeşi Şükrü UYSAL:

"Ben Ortasu köyünde yaşıyorum. Ben olay gün köydeydim. Bizim köyde birçok insan geçimini sınır ticaretinden sağlamaktadır. Sınır ticareti uzun yıllardır devam etmektedir. Uzun zamandan beri yapıldığından köyümüzdeki karakolun bilgisi dahilinde yapılırdı. 28.12.2011 tarihinde gündüz saat 2'de benim kardeşimin de içinde bulunduğu grup köyden çıkıp Irak sınırına doğru yol aldılar. Akşam saat 9 gibi geri dönerken sınırda askerlerin ileride yolu kestiklerini görünce iki gruba ayrılmışlar öndeki gurup sınırda bekleyip askerleri gözetlemiş ve gerideki gruba askerlerin pusuda olduklarını bildirirken saldırıya uğramışlar onların gerisinde kalan gurup kayalık bir alana sığınmışlar. Birinci grubun öldürüldüğü yer düz bir yerdir ve hala yerde kar vardır. Askerler tarafından atılan aydınlatma fişeği ortalığı gündüz gibi aydınlatır. Bu aydınlatma sayesinde askerler herkesi rahatlıkla seçebilirdi. Kullanılan güzergâh sürekli kullanılan bir güzergahtır. Yolu vardır. Yol üzerinde maden ocakları vardır. Olayda 35 köylü yaşamını yitirdi ve 3 kişi de yaralandı."

8- Ortasu Köyü Muhtarı ile taziyeye evinde yaptığımız görüşmede Muhtar:

"İngiliz sınırı çizdiğinden beri biz bu güzergahta sınır ticareti yani bu işi yapıyoruz. Asker ve devlet görevlileri bu işi yani kaçakçılık yaptığımızı biliyorlar. Ben bu olayın Bülent Arınç'ın Kürtlerin haklarını vereceğiz demesinden sonra olması nedeniyle Ergenekon gibi Balyoz gibi bir hareket olduğunu düşünüyorum. Ayrıca buradaki köyler BDP'ye oy vermiştir. Düşünüyorum niye bu olay oldu. Bir mantıklı izah bulamıyorum. Bölge PKK'nın geçiş güzergahı değil, çünkü Irak tarafı düzlüktür, oradan Türkiye sınırına sızma yapılması mümkün değil, kim gelirse Türk askeri tarafında fark edilir. Zaten bu güzergahta şimdiye kadar hiçbir çatışma yaşanmadı. Genellikle operasyon yapılacağında muhtar ve korucubaşı uyarılır kaçakçıların bölgeye gitmemesi, giden varsa da gelmemesi gerektiği belirtilir. Bizim burası özellikle Gülyazı Köyü nüfusu çok olmasına rağmen Belediye yapılmıyor. Sınır kapısının açılmasını istiyoruz. Resmi başvurularımız oldu. Ama nafile."

9- Ortasu köyünde taziyeye evinde konuşan bir başka köylü:

"Heronlar her şeyi tespit ediyor. Bizim çocuklarımızın üzerinde silah yoktu. Heronlar bunu tespit etmiş olması lazım. Buna rağmen neden çocukları bombaladılar."

10- Ortasu Köyünde taziye evinde konuşan Hacı Encü'nün ifadeleri:

“Akşam 19.00 gibi sınıra vardık. Sınırın 2,5 3 Km öte tarafında mazot ve şeker yükleyip, sınıra geldik. Sınıra 200-300 metre kala öncü ekipte olan Servet Encü bize geri gidin, asker sınırı kapatmış dedi. Biz de geri gittik. Daha sonra sınırdan aydınlatma yapıldı. Top sesi duyduk. Sonra da savaş uçağı bombaladı. Bombalamaya ara verildi. Yarım saat sonra bizim bulunduğumuz yer bombalandı. İlk grup tamamen yanmıştı. Bizim grubun bulunduğu yer siyahlaşmamıştı.”

11- Ortasu Köyünde taziye evinde konuşan bir başka köylü:

“Olaydan sonra haber verilmesine rağmen kimse yardıma gelmedi. Çağrılarımıza cevap vermediler. Cenazeleri kendimiz getirdik. Zamanında müdahale edilseydi, yaralı çocuklarımız kurtulabilirdi.”

ULUDERE ve ŞIRNAK İLİNDE YAPILAN RESMİ GÖRÜŞMELER:

1- Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı: 30.12.2011 tarihinde MAZLUMDER Genel Merkezi tarafından faks gönderilmiş ve teflonla 02.01.2012 tarihinde verilen cevapta“İki günlük yoğun programı olduğu ve müsait olmadığı ve bu nedenle heyetle görüşemeyeceği” bildirilmiştir.

2- Uludere Kaymakamı Naif Yavuz: 30.12.2011 tarihinde MAZLUMDER Genel Merkezi tarafından Uludere Kaymakamlığına faks gönderilmiş ve daha sonra yapılan tüm telefon görüşmeleri ve son olarak 02.01.2012 tarihinde yapılan telefon görüşmesine “kaymakam saldırıya uğradı ve otele dinleniyor, müsait değil” şeklinde Genel Merkez’e olumsuz cevap vermişlerdir.

3-Uludere İlçe Jandarma Komutanlığı: 30.12.2011 tarihinde MAZLUMDER Genel Merkezi tarafından Şırnak Uludere İlçe Jandarma Komutanlığına faks gönderilmiş ve son olarak 02.01.2012 tarihinde yapılan telefon görüşmesinde “görüşme yapamayacakları” şeklinde Genel Merkez’e olumsuz cevap vermişlerdir.

4-Şırnak Valiliği: Heyet üyeleri, diğer resmi makamlarla olduğu gibi Şırnak Valiliğine de yazılı olarak müracaatta bulunmuş; 30.12.2011 tarihinde MAZLUMDER Genel Merkezi tarafından faks gönderilmiş ve randevu talep etmiştir. Şırnak Valiliği ile MAZLUMDER Genel Merkezi arasında yapılan telefon görüşmesinde yetkili bir muhatap bulunamamıştır.

OLAYA İLİŞKİN İDDİALAR:

- Olaya ilişkin birçok iddia ileri sürülmektedir. Bunlar arasında en çok göze çarpanlar: resmi makamlar başta **Genel Kurmay Başkanlığı'nın 29.12.2011 tarihli ve saat 11: 45 ve BA - 33 / 11 sayılı ilk resmi açıklaması,**

“1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi harekati, TBMM tarafından 17 Ekim 2007 tarihinde kendisine verilen ve birer yıllık sürelerle yenilenen yetki gereği sürdürülmektedir.

2. Terör örgütü elebaşlılarının son dönemde verdikleri kayıplar için gruplara misilleme talimatı verdikleri ve bu doğrultuda özellikle sınır ötesinde Sinat-Haftanın'e takviye maksadıyla çok sayıda terörist gönderildiği bilgisi alınmıştır.

3. Çeşitli kaynaklardan alınan istihbarat ve yapılan teknik analizler sonucunda, içlerinde örgüt elebaşlılarının da bulunduğu terörist grupların bölgede bir araya geldikleri ve sınır hattındaki karakol ve üs bölgelerimize yönelik saldırı hazırlığı içinde oldukları anlaşılmış ve ilgili birlikler ikaz edilmiştir.

4 .Geçmişte bölücü terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırılarda, teröristlerin, kullandığı ağır silah, cephane ve patlayıcıları yük hayvanları ile Irak'tan getirerek sınırdan içeri soktukları, teslim olan terörist ifadelerinden bilinmektedir.

5. Bölücü terör örgütü mensuplarının, Irak Kuzeyinden gelerek hududumuza yakın karakol ve üs bölgelerimize eylem yapacağına dair istihbaratın artması üzerine, keşif ve gözetleme gayretleri sınır boylarında artırılmıştır. Bu kapsamda, 28 Aralık 2011 günü saat 18.39'da, Irak sınırları içinde hududumuza doğru bir grubun hareket halinde olduğu İnsansız Hava Aracı görüntüleri ile tespit edilmiştir.

6. Grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından sıkça kullanılan bir yer olması ve geceleyin hududumuza doğru bir hareketin tespit edilmesi üzerine hava kuvvetleri uçakları ile ateş altına alınması gerektiği değerlendirilmiş ve saat 21.37-22.24 arasında hedef ateş altına alınmıştır.

7. Olayın meydana geldiği yer, bölücü terör örgütünün ana kamplarının konuşlu olduğu, sivil yerleşim bulunmayan, Irak kuzeyindeki Sinat-Haftanin bölgesidir.

8. Olay hakkında idari ve adli inceleme ve işlemler devam etmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur." denilmektedir.

- **Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan yardımcısı Hüseyin ÇELİK'in ilk açıklamaları,**

"Bugünkü MYK toplantısına üzücü bir olay damgasını vurdu. Şırnak'da gerçekleşen olay son derece üzücüdür. Sinat Haftanin bölgesinde hava kuvvetleri tarafından bir saldırı düzenlenmiştir. Sonuçta 35 vatandaş hayatını kaybetmiştir. Ben hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet diliyorum ailelerine baş sağlığı diliyorum. İlk etapta terörist oldukları zannı ile saldırı yapılmıştır. Ancak mahalli idarelerden ve ilk giden devlet görevlilerinden bu şahısların büyük çapta sigara kaçakçıları oldukları kimlikleri açıklanmadan tespit edilmiştir. Haklarındaki bilgilere araştırmalar sonucu ulaşılabacaktır.

Hayatını kaybedenlerin ailelerine baş sağlığı diliyorum. Yapılan bir hata varsa bu tespit edilecektir. İlk bilgilere göre terörist değil kaçakçı oldukları yönünde.. Yüzde yüz kaçakçı olduklarına ilişkin bir durum olsa dahi bu insanlar böyle bir sonu hak etmiyor. Burada bir kasıt sözkonusu değildir. 33 Kurşun benzetmesini yapanlar büyük bir yanlış içerisindedir. İlk bilgiler doğrusa bu bir operasyon kazasıdır. Bir hata varsa asla örtbas edilmeyecektir.

Genelkurmay'ın 8 maddelik açıklamasını çok dikkatlice okudum. Hatırlayın Hantep saldırısında mühimmatlar katırlarla taşındı. O zaman da niçin tedbir alınmadı diye eleştiriler olmuştu. Benim sözlerim ve TSK'nın açıklaması arasında bir tezatlık yok.. Hava hareketi terörist zannıyla yapıldı.

İstihbarat eksikliği, Operasyon Kazası...

Türkiye'de bir terör olayı olmasaydı bugün bu acı olay yaşanmayacaktı. Terörist unsurlara karşı şahin vatandaşa karşı da güvercin olacağız demiştik. Kaçakçılık yapanlara karşı böyle bir faaliyet olmaz. Temenni ederiz ki böyle talihsiz bir olayla bir daha karşı karşıya kalmayız.. Burada asla bilerek bir durum yaşanamaz; olsa olsa bu bir istihbarat eksikliğinden kaynaklanan operasyon kazasıdır.

35 vatandaşımızın akrabalarının canı yanmıştır. Özellikle tahrike gerek yok. Bu kimseye bir kar sağlamaz. Birilerinin sokak eylemleri olabilir ama BDP'nin yas ilan etmesi normal bir şey

ama eğer insanları sokaklara dökmeye teşvik ederseniz daha fazla canın yanmasını teşvik etmemelisiniz.

Doğu ve Güneydoğu'da yaşanan kepenk kapatmalar esnafımıza illallah dedirtmiştir. İnsanlar zor durumda zaten.

Soru-cevaplar

- İdari soruşturma açıldı. Gereken yapılacak. Kendimizi hakim yerine koyamayız.

- Genelkurmay açıklamasıyla benim açıklamam arasında bir tezat yok. Genelkurmay terörist zanıyla yapılan bir açıklama yapmıştır. Hantepe baskınına hatırlayın, bu terörist mühimmat katırlarla taşındı da neden önlem alınmadı denmişti. Onlar daha çok terör örgütünün kullandığı güzergahta bu operasyonun yaptıklarını söylüyorlar. Ama açıklama sonrasında bu insanların kimlikleri belli oldu.

- Bu insanların detaylı kimlikleri, neden orada buldukları detaylı araştırma sonrasında ortaya çıkacaktır. Maalesef bu kazanın olması terörle mücadele etmeyeceğiz anlamına gelmez. Bu fitne bitinceye kadar mücadele devam edecektir.

- TSK teröristlere karşı şahin, vatandaşlara karşı güvercin olmalı. Kaçakçılık yapan insanlara karşı yapılacak hukuksal yaptırımlar kanunlarımızda yazılıdır.

- Bir tarafta mağaradan canlı olarak teröristi teslim alan asker kaçakçılık yapan insanların ölmesini istemezler. İlk bilgilerimize göre zaten asla kasıt olamaz. Bu zaaf mıdır, yanlışlık mıdır araştırmadan sonra ortaya çıkacak.

- Sabah ilk saatlerden itibaren Başbakanımız gerek Genelkurmay'dan gerek İçişleri Bakanı'ndan; herkesten bilgiler almıştır.”

- Medyanın ilk beyanları;

Sonuç olarak iddialar;

- **PKK'li oldukları**
- **Yanlış istihbarat**
- **PKK kuryesi oldukları**
- **Kaçakçı oldukları**

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER:

A) OLAY YERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

Heyetten bir grup, 30.12.2011 tarihinde olay yerine gitmek için Ortasu köyünden Saat 07.00'de kendi aracı ile hareket etti belli bir mesafeden sonra yola traktör ile devam edildi. Olay yeri yaklaşık olarak Ortasu köyüne 4-5 km uzaklıkta bir mesafedeydi. Saat 10.30 civarında olayın gerçekleştiği ve köylülerin “Yıldıztepe” veya “Yıldız yaylası” olarak adlandırdığı yere ulaşıldı. Heyet ile beraber bir grup gazeteci ve köylü de olay yerine geldi. Heyet katliamın yapıldığı yerde aşağıdaki tespitlerde bulunmuştur.

- 1- Olay yerinin Ortasu köyüne yaklaşık olarak 4-5 km mesafede olduğu,
- 2- Ortasu köyünden olay yerine yakın bir yere kadar kullanılabilir bir yol olduğu, yaklaşık 1,5 Km'lik bir patika yoldan olayın gerçekleştiği yere ulaşıldığı,
- 3- Yol üzerinde ekili tarım alanları ve kömür ocakları bulunduğu,
- 4- Yol üzerinde boşaltılmış bir binanın bulunduğu ve çok eski olan bu binanın daha önce boşaltılan karakol olduğu heyete eşlik eden köylüler tarafından belirtildiği,
- 5- Olay yerine yaklaşık 300 metre mesafe de ve bombanın düştüğü tepenin karşı tepesinde sadece kafası bulunan bir katırın bulunduğu,

- 6- Olayın meydana geldiği yerin Irak –Türkiye sınırının 0 noktası olduğu, sınır taşının mevcut olduğu, patlamadan arta kalan kalıntıların etrafa yayılmış olduğu bir kısmının Türkiye tarafında kaldığı, bir kısmının Irak tarafında kaldığı,
- 7- Olay yerinde sınır taşının Güneybatı istikametinde Irak sınırları içerisinde sınır taşının 50 metre uzağında, yarım metre derinliğinde, 5 metre çapında olduğu anlaşılan bir çukurun mevcut olduğu ve muhtemelen uçaktan atılan bombanın açmış olduğu bir çukur olduğu,
- 8- Sınır taşının güneyinde vadiye doğru 500 metre aşağısında yine benzer nitelikte bir çukurun bulunduğu
- 9- Sınır taşının hemen yanında bomba parçalarının görüldüğü, Sınır taşında herhangi bir darbenin olmadığı, mazot bidonlarının etrafa yayıldığı ancak parçalanmadığı, olay yerinde canlı organizma olarak nitelendirilebilecek insan, hayvan ve bitki örtüsünün zarar gördüğü ancak isabet eden yer dışında taş, bidon ve benzeri maddelerin etkilenmediği,
- 10- Çukurun açıldığı yerin etrafında yaklaşık 5 dönümlük alanda sınırın kuzey ve güney yamaçlarından kararmanın olduğu, karın eridiği, ağaçların yandığı,
- 11- Sınır taşının hemen yanında zeytin ve ekmeğin olduğu bir poşetin olduğu ve poşette herhangi bir tahribat olmadığı,
- 12- Olay yerinde hala parçalanmış yumuşak dokuların ve kemik parçalarının olduğu, bazılarının katırlara ait olduğunun anlaşılır olduğu ancak bir kısmının da neye veya kime ait olduğunun anlaşılabilir nitelikte olduğu,
- 13- Tepenin üstünün engebeli ve dağlık olmadığı düzlük bir alan olduğu,
- 14- Kuzeyinde hakim bir tepe de askerlerin gözetleme kuleleri olduğu ve olayın olduğu yeri net olarak görebildiği,
- 15- Olay yerinde yaşamını yitiren insanlara ait elbiselerin olduğu ve bir tanesinin cebinden çalışır halde bir cep telefonunun bulunduğu,
- 16- Olay yerinde GSM şebekelerinin olduğu ve telefon ile görüşme yapılabildiği,
- 17- Olay yerinde heyetin gittiği saat itibarı ile savcılık veya kolluğun olay yerine gitmediği, herhangi bir delil toplama işlemimin yapılmadığı, olay yerinin koruma altına alınmadığı tarafımızdan tespit edilmiştir.

B) OLAYA İLİŞKİN TESPİTLER :

- Saldırı sonucu 35 insanın yaşam hakkı ihlal edilmiştir. Heyetin yaptığı görüşmeler ve otopsi kayıtları ile yaşam hakkı ihlal edilenlerin listesi aşağıdadır; (otopsi raporları sonucunda tespit edilen kimlik bilgileri aşağıda belirtilmiştir.)
1. Özcan UYSAL 30/12/1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
  2. Seyithan ENÇ 30/12/1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
  3. Cemal ENCU 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
  4. Vedat ENCU 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
  5. Selim ENCU 1973 Şırnak/Uludere doğumlu.
  6. Selahattin ENCU 1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
  7. Nadir ALMA 1986 Şırnak/Uludere doğumlu.
  8. Celal ENCU 1986 Şırnak/Uludere doğumlu.
  9. Bilal ENCU
  10. Şirvan ENCU 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
  11. Nevzat ENCU 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
  12. Salih ENCU 1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
  13. Osman KAPLAN 1980 doğumlu.
  14. Mahsun ENCU 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
  15. Muhammet ENCU 1998 Şırnak/Uludere doğumlu.
  16. Hüsnü ENCU 1981 Şırnak/Uludere doğumlu.
  17. Savaş ENCU 1997 Şırnak/Uludere doğumlu.

18. Erkan ENCU	1998 Şırnak/Uludere doğumlu.
19. Cihan ENCU	1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
20. Fadıl ENCU	1991 Şırnak/Uludere doğumlu.
21. Şerafettin ENCU	1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
22. Hamza ENCU	1990 Şırnak/Uludere doğumlu.
23. Aslan ENCU	1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
24. M.Ali TOSUN	1987 Şırnak/Uludere doğumlu.
25. Kimlik bilgileri	21 nolu cenaze ile aynı
26. Orhan ENCU	1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
27. Salih ÜREK	1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
28. Yüksel ÜREK	1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
29. Adem ANT	1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
30. Hüseyin ENCU	1991 Şırnak/Uludere doğumlu.
31. Bedran ENCU	1996 Şırnak/Uludere doğumlu.
32. Serhat ENCU	1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
33. Şivan ENCU	
34. Abdulselam ENCU	Şırnak/Uludere doğumlu.
35. Aidiyeti bilinmeyen kol ve bacak.	

- Olayda tamamı sivil olup, otopsi tespit tutanağına göre yaşamını yitiren kişilerden 17 kişinin çocuk, 14 kişinin büyük ve diğer 4 kişinin ise otopsi tutanaklarında yaşlarının belirtilmediği,
- Yaş itibari ile büyük olarak tespit edilen kişilerin yaş aralığının genel olarak 19-25 yaş aralığında olduğu,
- Olay esnasında gruba DUR ihtarı yapılmadığı ve uyarılmadıkları, yaşamını yitiren insanlardan hiçbir surette güvenlik güçlerine ateş açılmadığı, askerlerin de bireysel olarak ateş etmedikleri, olayda uçakların bombardıman yaptıkları ve ölümlerin bu nedenle olduğu,
- Sivillerin olay yerinde bulunan güvenlik güçlerince tanınan ve bilinen insanlar oldukları, güvenlik güçlerinin sınır ticareti nedeniyle yapılan bu gidiş ve gelişlerden haberdar oldukları,
- Tarafımızdan yapılan tespitler ile görgü tanıklarının ve köylülerin anlatımından sınır ticareti için aynı güzergahın sürekli kullanıldığı ve güvenlik kuvvetleri dahil herkesçe bilindiği, kullanılan yolun büyük kısmının patika yol olmadığı, yolun üstünde maden ocaklarının bulunduğu,
- Resmi açıklamaların aksine olay yerinin Sinat- Haftanın olarak adlandırılan bölgeye uzak olduğu, saldırıya uğrayan grubun da Irak-Türkiye sınırının üstünde olduğu,
- Olaydan sonra hiçbir resmi kurumun yaralıları ve cenazeleri almak için girişimde bulunmadıkları ve köylünün kendi imkanlarıyla olay yerine geç intikalden dolayı kimi yaralıların kan kaybı veya donarak öldükleri, olaydan sonra köylülerin cenazeleri almaya gitmeleri ile birlikte yol kesen askerlerin oradan ayrıldıkları, cenazelerin köylüler tarafından alınarak kendi imkanları ile Gülyazı köyüne getirildikleri,
- Hastane koşullarının otopsi işlemine elverişli olmadığı, cenazelerin gelişigüzel odalara bırakıldığı, cenazelerin akrabaları tarafından battaniyelere sarıldıkları, hastane personelinin yetersiz sayıda olduğu hatta gördüğümüz kadarıyla neredeyse yok denecek sayıda olduğu ve cenazelerin aileler tarafından otopsiye ve cenaze araçlarına taşındığı,
- Cenazelerden otopsi sonucunda elde edilecek delillerin mevcut koşullar nedeniyle usulüne uygun şekilde alınamayacağı, bu nedenle delillerin karartılma ihtimalinin yüksek olduğu,

- Hastanede heyetimiz tarafından görülen cesetlerin bir kısmının yanmış, iç organlarının dışarıda olduğu, çoğunun kafatasının parçalandığı, vücut bütünlüklerinin parçalanmak suretiyle bozulduğu,
- Olayda tahrip gücü çok yüksek, yakıcı nitelikte mühimmatın kullanıldığı,
- Katliamı yapan şüpheliler olarak herhangi bir gözaltı ve tutuklama olmadığı,
- Olayın meydana geldiği yerin Türkiye-İrak sınırının sıfır noktası olduğu,
- Olayda hayatını kaybedenlerin sınır ticareti (mazot, sigara ve gıda maddeleri) ile uğraştıkları, bunun uzun yıllardan beridir karakolun bilgisi dahilinde yapıldığı, özellikle son bir ayda karakol tarafından kolaylık sağlandığı ve müsamaha tanındığı,

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR :

1. Olay sonrası Karakol ve gözetleme kuleleri yakın olduğu ve haber verilmesine rağmen ve yakın bir mesafede olmasına rağmen ve özellikle korucuların ve diğer kişilerin olaydan hemen sonra askeri birimlere haber verdiği kesin olduğu dikkate alındığında neden olay yerine hiçbir görevli, yetkili gitmemiştir.
2. Olay sonrasında Şırnak ve diğer yerlerden gelen ambulanslar ile sağlık görevlilerine neden izin verilmemiştir.
3. Ağır yaralı bazı kişilerin tıbbi müdahalesizlikten ve soğuktan öldükleri iddiası karşısında ilgililerin olay yerine gitmeyişiinin ve bu ölümlerin sebebi tek tek ve ayrıntılı olarak ortaya çıkarılmalıdır.
4. Köylülerin uzun yıllardır bu işi yaptığı dikkate alındığında geçmişte yaşanmış benzer olaylar olup olmadığı yönünde özel bir araştırma yapılmalıdır. Bu olayların meydana gelmesinde köyün bağlı olduğu karakolun bir kastı veya ihmali olup olmadığı araştırılmalıdır.
5. Köyde bulunan korucular ve muhtara daha önce operasyon yapılacağına “kaçağa gitmeme” hususunun bildirildiği, bu olayda askerlerin gündüzün kaçığa gidenleri gördüğü halde bu hususun bildirilmediği yönündeki iddialar araştırılıp aydınlatılmalıdır.
6. Kaçakçı toptancı ve dağıtıcılarına mal veren kaçakçıların kulağına giden “bu son kaçak olacak” yönündeki iddialar ve bilgilerden amaçlananın ne olduğu, bu bombalamanın yapılacağına önceden bilinip bilinmediği hususu araştırılmalıdır.
7. İnsansız hava araçlarının (Heron) çektiği görüntülerden yükün şekli nedeni ile yükün mahiyeti hakkında bilgi verebildikleri ve silah olup olmadığını tespit ettikleri iddiası nedeni ile bu olayda Heron görüntülerinin bu grubun yükü ve silah durumu hakkında bilgi verip vermediği ve bu grubun sivil olduğu yönünde bir rapor verip vermediği araştırılıp aydınlatılmalıdır.
8. Olayda kullanılan mühimmat ve patlayıcıların miktar, hedef ve amacının ne olduğu ve ne kadar süre bombaladığı, iddia edildiği gibi öncesinde bir aydınlatma fişegi ve karadan top atışının yapılıp yapılmadığı hususlarının, uçaklar tarafından kullanılan bombaların niteliğinin tespit edilmesi gerekir.
9. Olay sonrası, saldırıyı düzenleyen uçaklarla hava komuta merkezi arasındaki telsiz görüşmeleri, köy korucuları, köy muhtarı ile karakol arasında veya 3. kişiler arasında yapılan telefon ve telsiz görüşmelerinin kayıtları/görüşme nokta ve mesafelerinin aydınlatılması gerekmektedir.
10. Olay sonrası köyden giden grupların yolda askerlerle karşılaştığı ve köylüler gittikten sonra yoldan ayrıldıkları/çekildikleri yönündeki bilgiler araştırılmalıdır.
11. Genel Kurmay’ın basın açıklamasına göre İHA’lara ilk görüntü 18:39 ‘da rastlanılmış, bombardıman 21:37 ‘de yapılmıştır. Aradan geçen 3 saat zarfında yerel unsurlardan herhangi bir istihbarı bilgiler teyit ettirilmiş/ek bilgi alınmış mıdır? Alınmamış ise neden gerek duyulmamıştır.
12. Resmi makamların “örgüt üyesi zannedilip vuruldular” şeklindeki açıklamaları dikkate alındığında “Velev ki sözü edilen grup “örgüt üyelerinden müteşekkil bir grup” olsa herhangi bir uyarı yapılmadan bu şekilde savaş uçakları ile tahrip gücü yüksek bombalar ile yargısız bir şekilde infaz edilmelerini meşru ve haklı bir gerekçe olabilir mi?

13. Bazı cenazelerin yanmış ve kömürleşmiş olması karşısında bombardımanda kullanılan silahlar arasında kimyasal bileşik kullanılmış mıdır?
14. Şimdiye kadar olayın meydana geldiği bölgede hava veya kara operasyonu yapılmış mıdır? Yapılmış ise hangi tarihlerde yapıldığı ve sonucu ne olduğunun açıklanması gerekmektedir.
15. Katliamın yaşandığı gecenin sabahında köylüler kendi imkânları ile cenazeleri çıkardıkları esnada havada dolaşan helikopterin uçuş amcanın ne olduğu ve hangi gerekçeler ile yardım için inmediği aydınlatılmalıdır.
16. Yerel askeri ve sivil yetkililerin yaşamını yitirenlerin ailelerini arayarak cenazeleri ayrı ayrı gömmeleri konusunda telkinde bulunup bulunmadığının aydınlatılması gerekir.
17. Yerel yetkililer ile Hükümet yetkilileri olayı bilmelerine rağmen ilk gün niçin kamuoyuna aydınlatıcı açıklamalar yapmamışlardır.

KANAAT ve ÖNERİLER:

- 1- Heyetimiz bu olaya ilişkin olarak yapılanın bir yargısız infaz olduğu, öldürülenlerin sayısı itibariyle **“toplular bir katliam”** niteliği taşıdığı,
- 2- Bu olayın yıllardır hesabı sorulamayan ve “Terörle mücadele” adı altında yapılan yargısız infaz ve katliamların bir devamı olduğu,
- 3- Bu amaçla ulusal ve uluslar arası sivil ve demokratik kitle örgütlerinin incelemede bulunmak üzere duyarlılık göstermeleri gerektiği,
- 4- Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu’nun toplumda infial uyandıran ve karanlık noktaları olan bu katliamı bir an önce gündemine alıp gerekli incelemeyi yapması gerektiği,
- 5- BM ve Avrupa Konseyi insan hakları birimlerinin olayı incelemesi gerektiği,
- 6- Katliam sorumlu ve faillerinin yargı önüne çıkarılması için tüm kurumlar üstüne düşen görevleri hakkıyla yapması, etkili bir soruşturma yapılabilmesi için olayda sorumluluğu bulunan askeri ve sivil tüm yetkililerinin (bombalama emri verenler dahil) soruşturma sonuçlanıncaya kadar görevlerinden açığa alınması, Savcılık ve idari birimlerin sorumlular hakkında ivedi olarak etkin bir soruşturma yapması, sorumlular hakkında açılacak kamu davasının adaleti sağlanması ve kamu vicdanını rahatlatması gerektiği
- 7- Devlet’in yapılanın bir katliam olduğunu kabul etmesi ve özür dilemesi, Hükümet’in olayın siyasi sorumluluğunu üstlenmesi, İç İşleri Bakanı’nın istifa etmesi, Genel Kurmay Başkanı ve sorumlu kuvvet komutanı veya komutanlarının görevden alınması gerektiği,
- 8- Devlet’in öldürülenlerin ailelerine tatmin edici, acı ve elemelerini hafifletici maddi ve manevi tazminat vermesi ve bunu minnet olarak yapmaması gerektiği,
- 9- Medya ve diğer her türlü yayın organı peşin hükümlü ve “suçlu” yaklaşımı ile kişileri “yargısız infaza” layık görme eğiliminden vazgeçmesi ve etik ilkeleri esas alması gerektiği,
- 10- Sanayi, hayvancılık ve tarım imkânlarının olmadığı olay bölgesinde tek geçim kaynağının sınır ticareti olduğu, sınır kapısının olmaması, mevzuatın elverişli olmaması nedeni ile yapılan bu işe “kaçakçılık” adının verildiği görülerek bir an önce sorunu çözecek yasal düzenlemeler yapılması gerektiği, nüfusu kalabalık olan yörenin idari yapısının Beldeye çıkarılması,
- 11- Kürt Sorunun çözümünde şiddete dayalı politikaların bu tür karanlık eylemlerin zeminini oluşturduğu, bu nedenle Hükümetin politikasını değiştirerek demokratik ve barışçıl çözüm geliştirmesinin bu olayla birlikte bir kez daha elzem olduğunun ortaya çıktığı,

Kanaatine varılmıştır.

İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (Mazlumder)
İNSAN HAKLARI DERNEĞİ(İHD)
KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU(KESK)
TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ(TTB)
ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ(ÇHD)
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI(TİHV)
TÜRKİYE BARIŞ MECLİSİ(TBM)
DİSK GENEL İŞ SENDİKASI (Genel İş)

Ekler

- 1- Cenazelerin köylüler tarafından taşındığına dair fotoğraf**
- 2- Olay Bölgesine gidilen yol ile ilgili fotoğraf**
- 3- Cenazelerin hastanede rastgele yere bırakıldıklarına dair fotoğraf**
- 4- Otopsinin hangi koşullarda yapıldığını gösterir fotoğraf**
- 5- 35 kişiye ait otopsi tutanakları (71 sayfa)**
- 6- Olay yerinde bombalama sonrası kalıntıları ve sınır taşını gösterir fotoğraflar**